

The Enormous Speed of Change Concept

Dan Walwin, film still from *Shallows*, 2012

The Enormous Speed of Change, tentoonstelling als onderdeel van Call of the Mall: kunstmanifestatie in en rond Hoog Catharijne 2013

Introductie

Het concept voor *Call of the Mall* rust op drie peilers:

(1) de vaststelling dat we momenteel leven in een tussentijd of een pre-tijd, een moment waarop de wereld om ons heen verandert maar we nog niet precies weten hoe dat te duiden;

(2) het concept van *commerce* waarbij kunst, kunstenaars en kunstwerken worden beschouwd als centrale vehikels in het

teweegbrengen van interactie, wederkerigheid en omgang die verder gaat dan louter het commerciële; en

(3) het idee van een botsing tussen wat we mensen en beton noemen, een botsing tussen een veranderende wereld, sociale omgangsvormen en manieren van consumeren en een fysieke infrastructuur die nog niet mee is met deze veranderingen.

Call of the Mall bestaat uit een dertig-tal nieuwe kunstwerken die in Hoog Catharijne worden gepresenteerd. Deze werken moeten, gezien de context waarin ze te zien zullen zijn, stevig zijn en sterk in hun schoenen staan. Het zijn werken die met name punt 2 en 3 uit het concept tackelen. Het eerste punt zal in deze verdiepende tentoonstelling een plek krijgen. *The Enormous Speed of Change* is daarom verstillender en fragieler, adresseert de

Kunst in het Stationsgebied

Call of the Mall wordt georganiseerd door Stichting Kunst in het Stationsgebied in samenwerking met de gemeente Utrecht. Utrecht bouwt in het Stationsgebied aan de toekomst van de stad. Kunst in de openbare ruimte kan een essentiële bijdrage leveren aan de uitstraling en identiteit van het gebied. Daarom hebben de gemeente Utrecht en de Stichting Kunst in het Stationsgebied de ambitie om enkele beeldbepalende kunstwerken tot stand te brengen. Aan deze permanente kunstwerken gaat een programma van tijdelijke kunstinstallaties, performances, filmavonden, geluid- en videowerken en ontdekkingsstochten vooraf. *Call of the Mall* is de eerste grote kunstmanifestatie in dit kader.

onzekerheid, het niet weten, het ontbreken van taal en handelingspatronen in het aangezicht van een veranderende wereld.

Veranderende wereld

Soms kan het lijken alsof niets meer vanzelfsprekend is, alles aan verandering onderhevig. Nog nooit is onze wereld zo snel veranderd als de afgelopen jaren lijkt het wel. De politiek rukt van rechts naar links en politiek populisme lijkt weer helemaal terug op het politieke toneel. We zijn met elkaar verbonden op een manier die voorheen ondenkbaar was, via mail, mobiele telefoon, sociale netwerken, chat-apps, en toch zijn we steeds verder van elkaar af komen te staan. De financiële crisis, de verwikkeling van Europa in die crisis, de dreigende val van de euro, het einde van het kapitalisme zoals we het kenden; niemand kan ons eigenlijk nog uitleggen hoe het zit. En hoe het zo ver heeft kunnen komen. Het oude Europa zucht en steunt onder een economisch beleid dat niet langer dienstbaar is aan de mensen maar de maat bepaalt. Ondertussen zijn er nieuwe grootmachten die het liberale kapitalisme van de 21e eeuw omarmen en Europa voorbijstreven in macht en rijkdom.

Globalisering, digitalisering, economische crisis, nieuw rechts; het zijn allemaal aspecten van een nieuwe wereld die zich nu aftekent. En dit is een uiterst complexe wereld waarin we zoekende zijn, omdat de spelregels nog niet duidelijk zijn en we niet altijd weten hoe we ons tegenover de snelle veranderingen moeten positioneren. Zijn deze veranderingen bedreigend of bieden ze kansen?

Private interest - Public

purpose

Uit het concept van *Call of the Mall* bleek het ook al: de geschiedenis herhaalt zich. Problemen van vroeger komen nu terug, de oplossingen van voorheen zijn de problemen van het heden, er is altijd tenminste één generatie die het gevoel heeft niet te kunnen volgen met alles wat er verandert. De geschiedenis - verandering en vernieuwing, problemen en oplossingen - is cyclisch.

De Amerikaanse historicus en socioloog Arthur Schlesinger ontwikkelde de *Cyclical Theory* in de jaren '30 en '40 om de verschuivingen te duiden van een meer op het individu gerichte samenleving (private interest) naar een meer op de groep gerichte samenleving (public purpose).

Deze verschuivingen vinden plaats wanneer de mentaliteit van de massa kantelt en de stemming omslaat. Ook in Europa zien we een soort pendule-achtige beweging tussen een op het individu gericht beleid of een meer sociaal beleid.

Volgens Schlesinger zijn deze cycli geen slang die zichzelf in de staart bijt maar brengt elke cyclus ons op een hoger plan (zoals de helix hiernaast). We worden dus bij elke kanteling en omslag een stukje beter.

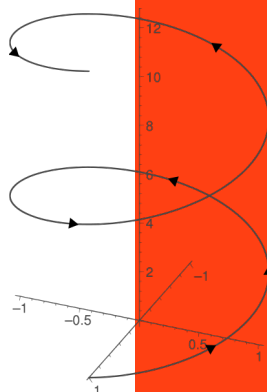
Call of the Mall vindt plaats in tijd na een sterk op het individu gerichte periode. Er lijkt nu weer meer aandacht voor en behoefte aan commerce, een inclusiever en socialer begrip van omgang en uitwisseling.

Hoog Catharijne maakt deze cycli overigens ook als gebied door. Moest het complex aanvankelijk nog de woonkamer van Utrecht zijn (een sociale,

De snelheid van veranderingen

I agree with Zygmunt Bauman: because we can't slow down the enormous speed of change, let alone determine its course, we direct ourselves to (neurotic, puritan posturing about) things that we can influence: other people's cigarette smoke, too much sunlight, and unprotected sex... as far as I'm concerned we can add urban litter and poor maintenance to this list... such a better story, if you don't restore everything, and leave the streets mediterranean dirty...

Hans van den Ban

gedeelde ruimte - public purpose), gaandeweg wilde men van de sociale onrusten en lasten af en werd het sociale en publieke door regels ingeperkt. Nu is Hoog Catharijne een sterk gereguleerde omgeving die het belang van het individu (private interest) voorop stelt. Corio, de eigenaar van Hoog Catharijne, wil in de toekomst van het gebied weer een *social space* maken. Een huiskamer, maar dan met een huisreglement. Hierin moeten het persoonlijke en publieke samenkomen en een omgeving creëren waar mensen willen blijven.

In *The Enormous Speed of Change* willen we ons richten op een aantal aspecten van verandering: zoals al eerder gezegd op het onzekere, het niet weten, het ontbreken van taal en handelingspatronen maar ook op de psychologie van verandering,

de daaruit voort vloeiende onttovering, op wat Van den Ban bij monde van Zygmund Bauman het neurotisch richten op kleine details noemt, de spanning tussen de idealen en verwachtingen van een nieuwe wereld en de realiteit van alle dag, de realiteit van het individu of van de groep, op de spanning tussen public purpose en private interest die elke verandering vergezelt. Deze spanning en frictie leidt tot preciaire situaties.

Deelnemende kunstenaars

Atladóttir & d'Ors
Hans van den Ban
François Curlet
David Jablonowski
Paul Kingma
Michael Landy
Ann Lislegaard
Sarah Morris
Erkka Nissinen
Reto Pulfer
Allen Ruppertsberg
Ariel Schlesinger
Nora Schultz
Franck Scurti
Rik Smits
Dan Walwin
Alex van Warmerdam

